

Sygn. akt II CSK 297/06

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 grudnia 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Iwona Koper (przewodniczący)
SSN Gerard Bieniek (sprawozdawca)
SSN Barbara Myszka

w sprawie z powództwa "E." - A. K. i Wspólnicy - Spółki Jawnej w Ł.

przeciwko W. S. i I. S.

o zapłatę 1.095.483,62,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 13 grudnia 2006 r.,

skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]z dnia 8 marca 2006 r.,

oddala skargę kasacyjną i zasądza od strony powodowej na rzecz pozwanych kwotę 3.600 zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.

Uzasadnienie

Powodowa Spółka jawna domagała się od pozwanych solidarnej zapłaty kwoty 1.095.483,62 zł na podstawie weksla gwarancyjnego wystawionego przez pozwanego W. S. i poręczonego przez pozwaną I. S.. Sąd Okręgowy w Ł. wyrokiem z dnia 2.08.2005 r. uchylił wydany nakaz zapłaty i powództwo oddalił. W sprawie tej ustalono, co następuje:

W dniu 10 września 2001 r. strona powodowa zawarła z pozwanym W. S. prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą S. - Fotografia Reklamowa w K., umowę leasingu operacyjnego maszyny offsetowej Polly Nr 266. Warunki umowy leasingu operacyjnego stanowiły załącznik Nr 1 do tejże umowy, a w terminarz opłat leasingowych stanowił załącznik Nr 2. W szczególności zgodnie z § 1 umowy leasingu powód jako finansujący zobowiązał się oddać pozwanemu jako korzystającemu w odpłatne używanie maszynę offsetową Polly 266. Zgodnie z § 6 umowy leasingu wstępna opłata leasingowa została określona na 10%, czyli kwotę 16.688,29 EURO brutto. Korzystający zobowiązał się dokonać na rzecz finansującego wpłat opłat leasingowych wymagalnych zgodnie z załącznikiem Nr 2 do umowy. Strony postanowiły nadto, że opłata leasingowa będzie wymagalna co miesiąc w dniu określonym w załączniku Nr 2 po podpisaniu protokołu zdawczo - odbiorczego obiektu leasingu. W § 7 strony ustaliły, że korzystający ubezpieczy przedmiot leasingu na warunkach określonych w ogólnych warunkach stanowiących załącznik Nr 1. Strony ustaliły, że integralną część umowy leasingu stanowią: załącznik Nr 1 - ogólne warunki umowy leasingu (WULO), załącznik Nr 2 - harmonogram opłat, załącznik Nr 3 - deklaracja wekslowa. Zgodnie z pkt. 2 WULO obiekt leasingu miał pozostawać przez cały okres obowiązywania umowy własnością finansującego. Zgodnie z pkt. 10 WULO opłata wstępna płatna na podstawie faktury VAT wystawionej w dniu potwierdzenia środków na zakup przedmiotu leasingu oraz ubezpieczenie przedmiotu leasingu były warunkiem koniecznym do ważności umowy. W pkt. 30 WULO strony ustaliły, jako zabezpieczenie roszczeń finansującego wynikających w w/w umowy weksel „in blanco” korzystającego.

Ta umowa leasingu była pierwszą transakcją leasingową powódki. Wcześniej powodowa spółka prowadziła działalność polegającą na zarządzaniu „E.” SA, podjęła jednak decyzję o rozszerzeniu zakresu swej działalności.

Ustalono, że w dniu 1.10.2006 r. strona powodowa zawarła z firmą M. S.A. z siedzibą w K. umowę kupna maszyny offsetowej Polly Nr 266 AH. Cenę maszyny ustalono na kwotę 644 572 37 zł. a jej płatność miała nastąpić w 2 ratach: 90% ceny + podatek VAT w terminie 14 dni od daty podpisania protokołu odbioru maszyny, natomiast 10 % ceny netto do 5 miesięcy liczonych od daty dostawy przedmiotu umowy. Sprzedawca - firma M. zastrzegła sobie własność sprzedanej maszyny, aż do uiszczenia przez kupującego całej ceny. Warunki umowy sprzedaży zostały zaakceptowane przez pozwanego W. S. jego podpisem na tej umowie.

W dniu 17 października 2001 r. firma M. dostarczyła pozwanemu W. S. przedmiotową maszynę, ale została ona ostatecznie uruchomiona przez dostawcę 31 października. Sprzedawca przesłał stronie powodowej fakturę oraz rozliczenie transakcji dotyczącej użytkownika - pozwanego W. S. oraz poinformował powódkę, że otrzymał od pozwanego zaliczkę w kwocie 26.459,40zł, która to kwota została zaliczona jako część zapłaty faktury za sprzedaż maszyny. Firma M. zwróciła się do powódki z prośbą o zaliczenie kwoty 26.459,40zł wpłaconej przez pozwanego W. S., jako użytkownika maszyny - na poczet opłaty wstępnej zgodnie z umową leasingu operacyjnego.

W dniu 23 listopada 2001 r. strona powodowa wystawiła fakturę pro forma na opłatę wstępną i przesłała ją faxem do strony pozwanej.

Pozwany W. S. nie zapłacił na rzecz powódki tzw. opłaty wstępnej.

Pozwany W.S. użytkował przedmiotową maszynę offsetową do końca 2001 r., płacąc na polecenie Prezesa Spółki M. – B. K. opłaty spółce M. S.A. w K. W końcu 2001 r. pracownicy firmy M. zablokowali maszynę, gdyż firma nie otrzymała ceny jej zakupu od strony powodowej. Pozwany zwracał się wówczas do firmy M. S.A. o czasowe umożliwienie mu korzystania z maszyny wskazując, że traci zlecenia swych istotnych klientów i grozi mu bankructwo. Wówczas firma M. odpłatnie umożliwiła pozwanemu korzystanie z przedmiotowej maszyny na okres wykonywania zleceń przez pozwanego, aż do połowy 2002 r. Pod koniec 2002 r. pracownicy M. odebrali od pozwanego tę maszynę. W IV kwartale 2001 r. pozwany telefonicznie poinformował J. P., ówczesnego współlnika powoda o tym, że firma M. żąda zwrotu maszyny wobec braku zapłaty ceny.

W dniu 17 grudnia 2001 r. firma M. wystąpiła z pozwem przeciwko powódce o zapłatę kwoty 548.606,08zł stanowiącej 90 % ceny brutto przedmiotu umowy sprzedaży, która nie została zapłacona przez stronę powodową. Prawomocnym nakazem zapłaty z dnia 31.1.2002 r., sąd nakazał powódce, aby zapłaciła M. kwotę 548.606,08zł z ustawowymi odsetkami od dnia 17 grudnia 2001 r.

W dniu 11 kwietnia 2002 r. Komornik zajął akcje powoda, a następnie w wyniku przeprowadzonej licytacji postanowieniem z dnia 18 kwietnia 2003 r. przyznał 13.600 szt. akcji firmie M. o wartości 510.000zł na poczet egzekwowanej wierzytelności i zwolnił stronę powodową od zapłaty ceny w tej części.

Z dniem 14 czerwca 2002 r. powódka wypowiedziała pozwanemu umowę leasingu operacyjnego ze skutkiem natychmiastowym z uwagi na brak zapłaty przez leasingobiorcę opłat określonych w umowie leasingu.

W lipcu 2002r. A. Z. – wspólnik spółki jawnej „E.”, zawiadomiła stronę pozwaną o pozostawieniu przedmiotowej maszyny poligraficznej do dyspozycji M. W dniu 7 sierpnia 2002 r. Prezes M. zawiadomił wspólników E., że mimo pozostawienia maszyny do dyspozycji sprzedawcy, kupującego nadal obciąża obowiązek zapłaty ceny wynikającej z łączącej go ze sprzedawcą umowy sprzedaży. Pod koniec 2003 r. przedmiotowa maszyna została sprzedana przez firmę M. za cenę 150.000 złotych.

Dokonując oceny prawnej tego stanu faktycznego Sąd Okręgowy podniósł, że po wniesieniu zarzutów od nakazu zapłaty wydanego na podstawie weksla gwarancyjnego, spór z płaszczyzny prawa wekslowego przeniósł się na ogólną płaszczyznę prawa cywilnego. Ponieważ pozwani powoływali się na podstawy faktyczne i prawne wynikające z łączącego ich stosunku prawnego - umowy leasingu operacyjnego, który jest źródłem dochodzonego przez powoda roszczenia cywilnoprawnego, to w tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy przeanalizował tzw. stosunek podstawowy, tj. stosunek prawny łączący strony po zawarciu w dniu 10 września 2001 r. przez strony umowy leasingu operacyjnego. Wskazał, że art. 709¹ k.c. wskazuje składniki przedmiotowo - istotne umowy leasingu. Jednym z nich jest niewątpliwie nabycie przedmiotu leasingu przez finansującego. Także zgodnie z pkt. 2 warunków umowy leasingu operacyjnego stanowiących załącznik Nr 1 do umowy leasingu, jednym z obowiązków, jakie ciążyły na finansującym był

obowiązek nabycia rzeczy, będącej przedmiotem leasingu w trakcie trwania umowy leasingu od oznaczonego zbywcy.

W przedmiotowej sprawie Sąd Okręgowy przyjął, że strona powodowa w czasie trwania przedmiotowej umowy leasingowej nie nabyła skutecznie maszyny offsetowej Polly 266. Strona powodowa z dniem 14 czerwca 2002 r. rozwiązała przedmiotową umowę, a do tej daty nie nabyła skutecznie maszyny, gdyż nie zapłaciła ceny na rzecz dostawcy – M. S. A. w K. Firma M. wyegzekwowała cenę za przedmiot leasingu na skutek przejęcia 13.600 szt. akcji powodowej spółki, ale nastąpiło to dopiero w dniu 18 czerwca 2003 r., a więc prawie 10 miesięcy po rozwiązaniu przedmiotowej umowy, co ostatecznie wpłynęło w istotny sposób na kwestię oceny skuteczności zawartej przez strony umowy leasingu, gdyż firma M. w umowie sprzedaży zastrzegła sobie zatrzymanie prawa własności maszyny do czasu całkowitego zapłacenia ceny sprzedaży. Zastrzeżenie prawa własności rzeczy przez sprzedawcę traktuje się, w razie wątpliwości, jako sprzedaż dokonaną pod warunkiem zawieszającym (art. 589 k.c.). Jednak dopiero ziszczenie się warunku powoduje z mocy samego prawa przejście własności rzeczy na kupującego. Ostatecznie więc przez czas trwania umowy leasingowej nie ziszczył się warunek w postaci nabycia przez stronę powodową przedmiotowego obiektu leasingu ze względu na brak zapłaty ceny przedmiotowej maszyny, a tym samym uznano, że stronie powodowej nie przysługiwało w czasie trwania umowy leasingowej żadne prawo w stosunku do przedmiotowej maszyny, a w szczególności prawo własności do tejże maszyny, co stanowiło warunek istotny dla skuteczności umowy leasingowej. Jeżeli w czasie trwania umowy leasingowej nie ziszczył się jeden z podstawowych warunków tejże umowy (nabycie własności przedmiotu leasingu przez finansującego), to w tej sytuacji uznać należało, że przedmiotowa umowa leasingu jest bezskuteczna.

Strona powodowa dochodziła w pozwie roszczeń z tytułu niewykonania umowy leasingu operacyjnego, które to roszczenia były zabezpieczone wekslem gwarancyjnym in blanco wystawionym przez pozwanego i poręczonym przez pozwaną. Z deklaracji wekslowej wynika, że weksel in blanco miał zabezpieczać kapitałowe opłaty czynszowe oraz związane z nimi należności uboczne wynikające z umowy leasingu. Strona powodowa, jako wierzyciel wekslowy, nie może mieć

wobec swego kontrahenta więcej praw, niż to wynika ze stosunku podstawowego. W okolicznościach niniejszej sprawy załączony do pozwu weksel nie mógł stanowić podstawy do skutecznego dochodzenia przez stronę powodową należności z bezskutecznej umowy leasingu. Bez znaczenia dla rozstrzygnięcia jest przy tym w rozpoznawanej sprawie kwestia, z jakich przyczyn strona powodowa nie zapłaciła w wyznaczonym terminie ceny nabycia przedmiotu leasingu na rzecz M. S.A. Ocenę tę podzielił Sąd Apelacyjny, który wyrokiem z dnia 8.03.2006 r. oddalił apelację powodowej Spółki. W uzasadnieniu podniósł, że nie może być skutecznie oddana w leasing rzecz, do której prawo finansującego wypływa z innego tytułu niż własność lub użytkowanie wieczyste. Powodowa Spółka nabywając przedmiot leasingu na podstawie umowy sprzedaży z zastrzeżeniem własności przez sprzedawcę, nabyła jedynie prawo władania przedmiotem leasingu, a nie stała się jej właścicielem, skoro nie zapłaciła sprzedawcy ceny. Sprzedawca miał więc prawo odstąpić od umowy sprzedaży, co ostatecznie uczynił, skoro powodowa Spółka nie zapłaciła różnicy między ustaloną ceną 644.572,37 zł a równowartością akcji powodowej Spółki nabytych w toku egzekucji tj. 510.000 zł. Skoro więc powodowa Spółka nie stała się właścicielem przedmiotu leasingu, to nie może być mowy o uznaniu umowy leasingu za skuteczną. Nie został spełniony także dalszy warunek skuteczności umowy leasingu tj. uiszczenie opłaty wstępnej i ubezpieczenie przedmiotu umowy leasingu. Z tych warunków nie wywiązał się pozwany, jednak nie pozostawał on w zwłoce, skoro wymagalność wstępnej opłaty uzależniona była od potwierdzenia przez powodową Spółkę posiadania środków na zakup przedmiotu leasingu. Tego zaś powodowa Spółka nie spełniła.

Wyrok Sądu Apelacyjnego zaskarżyła skargą kasacyjną powodowa Spółka zarzucając naruszenie przepisów postępowania tj. art. 233 § 1, 493 § 1, 495 § 3 i art. 328 § 2 k.p.c., co miało istotny wpływ na wynik sprawy. Nadto zarzucono naruszenie art. 709¹, 589 k.c. przez dokonanie błędnej wykładni oraz art. 353¹ i art. 65 § 1 i 2 k.c. przez ich niezastosowanie. Wskazując na powyższe wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy przez uwzględnienie powództwa względnie przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Apelacyjny.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

1. Zasadność zarzutów naruszenia przepisów postępowania należy rozważyć w pierwszej kolejności, skoro naruszenie prawa materialnego można odnieść jedynie do ustalonego stanu faktycznego. Powodowa Spółka w ramach podstawy kasacyjnej z art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. wskazała na naruszenie art. 233 § 1 k.p.c., 493 § 1 k.p.c., art. 495 § 3 k.p.c. oraz art. 328 § 2 k.p.c. Odnosząc się do tych zarzutów stwierdzić wstępnie należy, że zgodnie z art. 398¹³ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia. Oznacza to, że nie są dopuszczalne w postępowaniu kasacyjnym zarzuty naruszenia przepisów postępowania, które w istocie zmierzają do kwestionowania ustalonego stanu faktycznego. Takim jest zaś zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Jeśli chodzi o zarzuty naruszenia art. 493 § 1 i art. 495 § 3 k.p.c., w których nałożono na stronę szczególne obowiązki w ramach postępowania nakazowego, to należy zwrócić uwagę na dwie okoliczności: po pierwsze, o ewentualnym naruszeniu tych przepisów można mówić tylko w odniesieniu do sądu I instancji, po drugie, przepis art. 495 § 3 k.p.c. stanowi o możliwości wskazania okoliczności faktycznych i wniosków dowodowych oraz podniesienia zarzutów, których nie zawarto w piśmie zawierającym zarzuty od nakazu zapłaty m.in. wówczas, gdy potrzeba ich powołania wynikła później. Z tej możliwości skorzystała strona pozwana. Nie jest również uzasadniony zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c., gdyż uzasadnienie zawiera wszystkie ustawowe elementy.

2. Zarzuty naruszenia prawa materialnego koncentrują się w istocie na trzech kwestiach:

po pierwsze, powodowa Spółka zarzucając błędną wykładnię art. 709¹ k.c. twierdzi, że w świetle jego treści nie można przyjąć, aby umowa leasingu była bezskuteczna wówczas, gdy finansującemu nie przysługuje prawo własności przedmiotu leasingu;

po drugie zarzuca się, że w świetle art. 389 k.c. nie sposób uznać, aby nabycie przez finansującego przedmiotu leasingu z zastrzeżeniem własności uniemożliwiało skuteczne zawarcie umowy leasingu;

po trzecie, strony umowy mogą – art. 353 k.c. – kształtować treść umowy odmiennie, niż to regulują przepisy kodeksu cywilnego o leasingu.

Podjmując w tej kolejności rozważania odnoszące się do wskazanych problemów należy wskazać, że w świetle art. 709¹ k.c. nie budzi żadnych wątpliwości, że podstawowym obowiązkiem finansującego - realizowanym w zakresie jego przedsiębiorstwa – jest nabycie rzeczy od oznaczonego zbywcy i oddanie jej korzystającemu do używania (ewentualnie również do pobierania pożytków). W praktyce polskiej nabycie rzeczy jest zwykle utożsamiane z jej zakupem od osoby trzeciej. Obowiązek nabycia rzeczy przez finansującego był – przed nowelizacją kodeksu cywilnego – przewidywany wyraźnie tylko w niektórych umowach leasingu. Na jego istnienie – także przed uregulowaniem w kodeksie cywilnym umowy leasingu jako umowy nazwanej – wskazywał jednak całokształt lub określone postanowienia umów leasingu oraz towarzyszące ich zawarciu okoliczności. Strony bowiem często uzgadniały w umowie leasingu warunki, na jakich finansujący zakupi rzecz od osoby trzeciej. Funkcjonalna niezbędność tego obowiązku, stanowiącego logiczną przesłankę dla istnienia pozostałych obowiązków finansującego, a wskutek ich wykonania – dla osiągnięcia celu społeczno – gospodarczego leasingu, wynikał naturalnie z układu okoliczności z chwili zawarcia umowy.

Po wejściu z w życie zmiany kodeksu cywilnego, w której uregulowano umowę leasingu nie ma wątpliwości, że nabycie przedmiotu leasingu przez finansującego jest jego podstawowym obowiązkiem. Przez nabycie rozumie się przy tym uzyskanie przez finansującego własności rzeczy lub użytkowania wieczystego gruntu. Jest to pogląd powszechnie przyjęty w piśmiennictwie i orzecznictwie. Trudno zresztą byłoby prezentować pogląd odmienny z uwagi na jednoznaczną treść art. 709¹ k.c. Powstaje pytanie, jaki uprawnienie przysługuje korzystającemu, gdy finansujący dopuszcza się zwłoki w nabyciu przedmiotu leasingu. Przyjąć należy, że korzystającemu przysługują uprawnienia przewidziane w przepisach o skutkach niewykonania zobowiązań (art. 471-479 k.c.). Może on więc żądać od finansującego spełnienia świadczenia i naprawienia wynikłej ze zwłoki szkody. Może także odstąpić od umowy zgodnie z art. 491 lub art. 493 k.c. Należy bowiem zauważyć, że mimo iż w wyniku zawarcia umowy leasingu dochodzi do powstania trwałego stosunku zobowiązaniowego, który ulega przedwczesnemu zakończeniu w zasadzie przez wypowiedzenie, a nie odstąpienie,

dopuszczalność odstąpienia od umowy leasingu do chwili wydania rzeczy korzystającemu nie powinna budzić wątpliwości, ponieważ dopiero wówczas aktualizują się charakterystyczne dla trwałego stosunku zobowiązaniowego elementy ciągłe świadczenia finansującego, samo zaś zawarcie umowy ze zbywcą jest działaniem jednorazowym.

Nasuwa się pytanie, czy i o ile te reguły mogły znaleźć zastosowanie do stanu faktycznego będącego podstawą rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie. W sprawie ustalono bezspornie, że powodowa Spółka zawarła z pozwanym W. S. umowę leasingu operacyjnego w dniu 10.09.2001 r., a następnie w dniu 1.10.2001 r. zawarła umowę sprzedaży przedmiotu leasingu z firmą M. S.A przy czym sprzedawca zastrzegł sobie prawo własności sprzedanego przedmiotu leasingu, gdyż cena miała być zapłacona przez powodową Spółkę w dwóch ratach: pierwsza rata w wysokości 90% ceny + Vat miała być zapłacona w terminie 14 dni od daty podpisania protokołu odbioru przedmiotu leasingu, zaś druga z rat w wysokości 10% ceny w terminie do 5 miesięcy od daty dostawy maszyny. Dostawa maszyny do leasingobiorcy nastąpiła 17.10.2001 r., a uruchomienie w dniu 31.10.2001 r. Od tej daty liczył się termin 14 dni dla powodowej Spółki odnośnie zapłaty pierwszej raty. Tej należności nie uiszczono, co spowodowało, że w końcu 2001 r. firma M. S.A. zablokowała maszynę stanowiącą przedmiot leasingu, a następnie zażądała zwrotu przedmiotu leasingu, o czym leasingobiorca poinformował powodową Spółkę jako finansującego. Następnie M. S.A. uzyskał prawomocny nakaz zapłaty z dnia 31.01.2002 r., w którym zasądzono na jego rzecz od powodowej Spółki kwotę 548.606,08 zł, co stanowiło 90% ceny sprzedaży. Realizacja tego tytułu wykonawczego nastąpiła w dniu 18.04.2003 r. przez przejęcie 13.600 sztuk akcji przysługujących powodowej Spółce. Nastąpiło to po wypowiedzeniu ze skutkiem natychmiastowym umowy leasingu pozwanemu W. S., co miało miejsce dnia 14.06.2002 r.

W tych okolicznościach faktycznych bezspornym jest, że w okresie od 10.09.2001 r. (data zawarcia umowy leasingu) do dnia 14.06.2002 r. (data rozwiązania umowy) powodowa Spółka nie nabyła własności przedmiotu leasingu. Zastrzeżenia własności przedmiotu leasingu dokonane przez sprzedawcę M. S.A. oznacza, że powodowa Spółka stała się jedynie posiadaczem zależnym, bowiem

nastąpiło wydanie rzeczy. Sprzedaż z zastrzeżeniem własności oznacza bowiem, że sprzedawca mimo sprzedaży rzeczy i jej wydania pozostaje właścicielem rzeczy do czasu, spełnienia warunków tj. zapłaty pełnej ceny sprzedaży. Ziszczenie się tego warunku powoduje przeniesienie własności ex lege na kupującego. Spełnienie tego warunku nie nastąpiło w okresie, kiedy wg twierdzeń powodowej Spółki, trwała umowa leasingu (10.09.2001 – 14.08.2002 r.). Nie można też przyjąć, aby spełnienie tego warunku nastąpiło przez zaspokojenie wierzyciela tj. spółkę M. S.A., w drodze przejęcia 13.600 sztuk akcji powodowej spółki w toku postępowania egzekucyjnego. Zasądzona prawomocnym nakazem zapłaty należność powodowej Spółki na rzecz sprzedawcy dotyczyła kwoty stanowiącej jedynie 90 % ceny, zaś art. 589 k.c. wymaga uiszczenia całej ceny. Należy też zauważyć, że zaspokojenia sprzedawcy odnośnie tej części ceny nastąpiło po wypowiedzeniu umowy leasingu przez powodową Spółkę. Gdyby więc nawet przyjąć twierdzenie powodowej Spółki, że umowa leasingu została zawarta skutecznie i obowiązywała ona w okresie od 1.09.2001 r. do 14.06.2002 r., to i tak w okresie tego trwania umowy powodowa Spółka nie nabyła własności przedmiotu leasingu, nie spełniła więc swojego podstawowego obowiązku.

W związku z tym nasuwa się pytanie, czy wobec nieuiszczenia przez powodową Spółkę ceny sprzedaży przedmiotu leasingu i niezyskania własności tego przedmiotu leasingobiorca władny był odstąpić od umowy leasingu względnie domagać się wykonania obowiązków przez finansującego i dochodzić odszkodowania. Podejmując tę kwestię należy zwrócić uwagę na to, że leasingobiorca wiedział i wyraził zgodę na nabycie przez finansującego przedmiotu leasingu z zastrzeżeniem własności. Ze względu na to, że nabycie własności miało nastąpić po uiszczeniu całej ceny tj. w ciągu 5 miesięcy od dostarczenia przedmiotu leasingu (płatności drugiej raty), strony w pierwotnym harmonogramie przewidziały właśnie 5-miesięczną prolongatę w płatności rat leasingowych. Jednocześnie jednak w pkt 10 Warunków Umowy Leasingu Operacyjnego postanowiono, że „opłata wstępna płatna na podstawie faktury VAT wystawionej w dniu potwierdzenia środków na zakup przedmiotu leasingu oraz zabezpieczenie przedmiotu leasingu są warunkiem koniecznym ważności umowy”. Takie zastrzeżenie wskazuje jednoznacznie, że obowiązywanie umowy leasingu

w znaczeniu jej skuteczności strony uzależniły od określonych zdarzeń. Jest poza sporem, że warunków tych nie spełniono. Pozwany W. S. nie uiścił opłaty wstępnej i nie ubezpieczył przedmiotu leasingu, gdyż powodowa Spółka nie potwierdziła posiadania środków na zakup przedmiotu leasingu. Środkami tymi powodowa Spółka nie dysponowała, skoro jest poza sporem, że nie uiściła pierwszej raty ceny sprzedaży. Prawdłowo więc Sąd Apelacyjny przyjął, że umowa leasingu była bezskuteczna, skoro warunki od których uzależniono jej skuteczność nie zostały spełnione. W tym kontekście uzasadniony jest wniosek, że powodowa Spółka nie była uprawniona do żądania od pozwanego W. S. opłat za korzystanie z przedmiotu leasingu, skoro z jednej strony umowa leasingu była bezskuteczna, z drugiej zaś powodowej Spółce nie przysługiwało żadne uprawnienie do przedmiotu leasingu. Ustalono przy tym, co nie jest kwestionowane, że pozwany W. S. za korzystanie z przedmiotu leasingu płacił właścicielowi tj. spółce M. S.A. Konsekwentnie, skoro weksel gwarancyjny in blanco zabezpieczał opłaty leasingowe i należności uboczne, to bezzasadne jest dochodzenie należności z weksla, gdy takie należności nie znajdują uzasadnienia w stosunku podstawowym.

Nie jest też uzasadniony zarzut naruszenia art. 353¹ i 65 k.c. przez niezastosowanie tych przepisów. Powodowa Spółka wywodzi, że strony dokonały dopuszczalnej modyfikacji postanowień umowy w porównaniu z regulacją kodeksową umowy leasingu. W ten sposób zmierza się do wykazania, że strony przyjęły model umowy leasingu, w którym finansujący nie musi nabyć własności przedmiotu leasingu. Nie podejmując rozważań co do dopuszczalności takich modyfikacji należy zauważyć, że treść umowy zawartej między stronami nie daje podstaw do przyjęcia zasadności takiego twierdzenia. Przeciwnie, treść umowy wskazuje, że zamierzeniem stron było zawarcie umowy leasingu w kształcie prawnym przyjętym w kodeksie cywilnym, a dokonane modyfikacje nie dotyczą istotnych przedmiotowo postanowień tej umowy.

Z tych względów, na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. orzeczono jak w sentencji.